

POMURSKI EPIDEMIOLOŠKI VESTNIK SEPTEMBER 2019

V mesecu **septembru 2019** smo iz regije Murska Sobota prejeli **171*** prijav nalezljivih bolezni. Stopnja obolenja (**14.9/10000** prebivalcev) je bila višja kot septembra 2018 (11.3/10000) in od petletnega povprečja (12.9/10000).

Najvišjo stopnjo obolenosti smo zabeležili v upravni enoti **Ljutomer** (22.3/10000 prebivalcev), najnižjo pa v upravni enoti **Murska Sobota** (12.0/10000).

Pet najpogosteje prijavljenih nalezljive bolezni v tem mesecu so bile: **streptokokni tonzilitis, herpes zoster, Lymska borelioza, šen, in enteritis, ki ga povzroča clostridium difficile.**

*V tem številu niso upoštevani primeri AIDS, SPO, tuberkuloze ter pljučnic (MKB-10: J12, J15-18).

GIBANJE NALEZLJIVIH BOLEZNI PO UPRAVNIH ENOTAH V SEPTEMBRU 2019

	LENDAVA	MURSKA SOBOTA	GORNJA RADGONA	LJUTOMER	SKUPAJ	SEPTEMBER 2018	povprečje 2014-2018
ENTERIT., KI GA POVZROČA CLOSTRIDIUM DIFFICILE	5	4	4	1	14	10	10.0
ROTAVIROZA	4	5	1	-	10	4	11.2
KAMPILOBAKTERIOZA	1	5	1	2	9	7	8.6
NOROVIROZA	1	4	-	3	8	7	8.4
SALMONELOZA	3	2	-	1	6	4	6.0
ADENOVIROZA	-	-	-	1	1	-	0.2
INFEKCIJA, KI JO POVZR. E.COLI	-	1	-	-	1	-	0.2
ENTEROBIOZA LAB. DOKAZANA	-	1	1	-	2	-	0.8
STREPT. TONZILITIS	8	6	7	3	24	6	11.2
HERPES ZOSTER	4	9	3	7	23	21	30.0
INF. MONONUKLEOZA	-	-	1	4	5	3	2.4
NORICE	2	2	-	-	4	6	9.2
STREP. FARINGITIS	-	1	-	-	1	1	0.2
ZOSTER Z DRUGIMI ZAPLETI	-	1	-	-	1	-	-
ZOSTER S PRIZADETOSTJO DRUGIH DELOV ŽIV. SISTEMA	-	-	1	-	1	-	-
ERYSIPEL - ŠEN	4	9	4	2	19	30	25.2
SEPSA	-	6	2	-	8	1	5.6
ENCEFALITIS ZARADI ZOISTRA	1	-	-	-	1	-	-
DRUGI VIRUSNI MENINGITISI	1	-	-	-	1	-	-
LYMSKA BORELIOZA	-	7	5	9	21	23	24.6
HMRS	-	1	-	-	1	-	-
DERMATOFITOZA LAB. DOK.	-	1	-	3	4	2	0.8
GARJE	1	-	1	2	4	2	3.2
LEPTOSPIROZA	-	1	-	-	1	-	0.4
TOKSOPLASMOZA	-	-	-	1	1	-	-
SKUPAJ	35	66	31	39	171	138	158.2
MORBIDITETA/10000	14.3	12.0	15.6	22.3	14.9	11.3	12.9

RESPIRATORNE NALEZLJIVE BOLEZNI

Respiratorne nalezljive bolezni so predstavljale **34%** vseh prijavljenih bolezni. Na prvem mestu je bil **streptokokni tonzilitis**, ki je predstavljal **41%** vseh prijavljenih respiratornih nalezljivih bolezni. Najvišja stopnja obolenosti je bila v **UE Ljutomer** (8.0/10000 prebivalcev).

AKUTNI RESPIRATORNI INFEKTI, GRIPA

Septembra je bilo število akutnih respiratornih obolenj zelo nizko, tako smo od izbranih zdravnikov mreže za spremljanje ARI in GPB, prejeli **146 prijav ARI**, od ostale zdravstvene službe pa še dodatnih **29 prijav ARI**.

ČREVESNE NALEZLJIVE BOLEZNI

Črevesne nalezljive bolezni so predstavljale **29%** vseh prijavljenih bolezni. Zabeležili smo **14 enteritsov**, ki ga povzročila **clostridium difficile**, **10** okužb z rotavirusi, **9** okužb s kampilobaktrom, **8** enteritsov povzročenih z norovirusi, **6** salmoneloz ter **1** okužbo z adenovirusi in **1** infekcijo, ki jo povzroča e. coli.

TRANSMISIVNE BOLEZNI

Septembra smo zabeležili in prijavili 21 primerov **lymske borelioze** ter **1** primer HMRS.

SEPSE

Prejeli smo **8** prijave sepse. Povzročitelji so bili E. coli ter drugi gram negativni mikroorganizmi.

ANTIRABIČNA AMBULANTA

Septembra smo v antirabični ambulanti obravnavali **6** oseb, ki so jih poškodovale znane ali ne znane živali ter **4** osebe, ki so prišle v stik z vabo za cepljenje lisic. V **2** primerih kjer je prišlo do kontakta z vabo, smo pričeli s cepljenjem proti steklini.

EPIDEMIOLOŠKE NOVICE

CEPLJENJE PROTI GRIPI V SEZONI 2019/2020

Gripa predstavlja veliko grožnjo za javno zdravje in ima velik vpliv na obolenost in umrljivost. Najučinkoviteje se pred gripo zavarujemo z vsakoletnim cepljenjem, zato je cepljenje priporočljivo za vse, ki želijo sebe in svoje bližnje zaščititi pred boleznijo. Cepljenje proti gripi je še zlasti priporočljivo za kronične bolnike, starejše osebe, majhne otroke (od 6 mesecev do 2 let starosti), nosečnice ter za ekstremno debele (ITM ≥ 40). Cepljenje je priporočljivo tudi za osebe, ki so pri svojem delu izpostavljene nevarnosti okužbe ali pri delu lahko prenesejo okužbo na druge osebe, še posebno to velja za zdravstvene delavce in sodelavce ter druge nujne službe.

Virusi gripe se stalno spreminjajo, zato se spreminja tudi cepivo, ki je vsako leto pripravljeno tako, da ščiti proti virusom, ki bodo predvidoma krožili v prihajajoči sezoni. Svetovna zdravstvena organizacija je letos precej kasneje kot običajno določila sestavo cepiva proti gripi, zato pričakujemo, da bo z razdeljevanjem cepiva možno začeti kasneje kot lani (predvidoma v drugi polovici oktobra). Sezona gripe se v Sloveniji največkrat prične v drugi polovici decembra, največ zbolelih je proti koncu januarja in v prvi polovici februarja. Po cepljenju proti gripi se zaščita vzpostavi v dveh tednih, zato bo časa za cepljenje dovolj.

JESENSKA AKCIJA CEPLJENJA LISIC PROTI STEKLINI

Z namenom varovanja prebivalcev pred steklino se 20. septembra 2019 začne jesenska akcija cepljenja lisic proti steklini, ki bo trajala predvidoma do konca oktobra 2019. Polaganje vab se bo izvajalo v 50 km pasu ob meji s Hrvaško, z višine 300 m, s pomočjo posebej prirejenih letal. Ta bodo vzletala z letališč Jožeta Pučnika - Ljubljana, Portorož, Murska Sobota, Novo mesto in Celje. **Gre za zadnjo redno akcijo cepljenja lisic proti steklini.**

Leta 2016 se je Slovenija, v skladu z zahtevami Svetovne organizacije za zdravje živali (OIE), proglasila za državo prosto stekline. Zadnji primer stekline je bil potrjen pri lisici januarja 2013. Na Nacionalnem inštitutu za javno zdravje opozarjamo, da je steklina smrtno nevarna bolezen. Akcijo cepljenja lisic proti steklini izvaja Uprava RS za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin (UVHVVR), ki namerava s položenimi vabami aktivno zaščititi populacijo lisic v

slovenskih gozdovih, saj ta predstavlja rezervoar stekline. Na ta način se lahko učinkovito prepreči širjenje te nevarne bolezni.

VABA ZA CEPLJENJE LISIC PROTI STEKLINI JE SESTAVLJENA IZ:

- **zunanjšega ovoja (vabe)**, ki je namenjena privabljanju lisic in
- **kapsule s cepivom**, ki vsebuje oslabljen virus stekline

OPOZORILA:

- NE DOTIKAJTE SE NASTAVLJENIH VAB ZA LISICE!
- O TEM POUČITE TUDI OTROKE!
- ČE NAJDETE VABO NA SVOJEM DVORIŠČU ALI VRTU, JO PRIMITE Z VREČKO IN ODVRZITE V NAJBЛИŽJI GOZD, GRM ALI V SMETI.
- ČE JE PRIŠLA VSEBINA VABE V STIK S SLUZNICO ALI SVEŽO RANO, TO MESTO DOBRO SPERITE IN UMIJTE Z MILOM. KER SE VSAK TAK STIK Z VSEBINO VABE OBRAVNAVA KOT UGRIZ STEKLE ŽIVALI, NEMUDOMA OBIŠČITE NAJBЛИŽJO ANTIRABIČNO AMBULANTO!
- PREPOVEDANO JE PROSTO GIBANJE PSOV NA JAVNIH MESTIH!
- IZOGIBAJTE SE STIKOM S POTEPUŠKIMI IN DIVJIMI ŽIVALMI!

Pripravile: Teodora Petraš, Urška Milič, Jožica Kociper, Tjaša Matjašec